

'Hoe kan je kinderen met een taalontwikkelingsstoornis en hun ouders optimaal begeleiden?'

TOS IN DE KINDEROPVANG

Waar staan we en wat is er nodig?

In Deelkracht - Onderzoeksprogramma voor taal, gehoor en communicatie*

In de zomer van 2020 is via een enquête onderzoek gedaan naar de vraag 'Hoe kan je als professional in de kinderopvang kinderen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) en hun ouders optimaal begeleiden? Het doel is meer te weten te komen over de ideeën en wensen van kinderopvangmedewerkers en gastouders op dit gebied.

Bijblijven

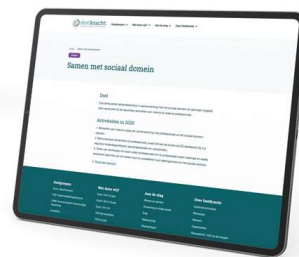
Als de taalontwikkeling niet goed op gang komt zonder duidelijke oorzaak kan er sprake zijn van een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Kinderen met een TOS hebben moeite met het leren van taal. Ze zijn soms moeilijk te verstaan, leren weinig nieuwe woorden en maken weinig (goede) zinnen. Regelmatig heeft een kind daarbij ook nog moeite om taal te begrijpen. TOS komt voor bij ongeveer 5% van de kinderen en uit zich al vroeg in de ontwikkeling. De kinderopvang is daarom een belangrijke plek voor het signaleren van TOS en het goed begeleiden van kinderen met TOS.

Hoeveel weten pedagogisch professionals van TOS?

Uit onderzoek onder 394 pedagogisch professionals in de kinderopvang blijkt dat 44% van de professionals kinderen met TOS op de groep hebben gehad in de afgelopen drie jaar. TOS is bij de meeste pedagogisch professionals (91%) wel een

bekende term, maar 45% van hen vindt zelf te weinig kennis van TOS te hebben (zie figuur). Dat blijkt ook uit het beoordelen van stellingen over TOS. Zo weet 30% van de pedagogisch professionals niet dat kinderen met TOS laat gaan praten en denkt 20% van de professionals onterecht dat meertaligheid kan leiden tot TOS. Opvallend is de grote betrokkenheid bij de kinderen met een TOS. Veel professionals geven in het onderzoek aan het nodig te vinden dat er meer aandacht voor TOS komt en wensen zelf graag betere scholing op dit vlak. De scholingswensen lopen uiteen qua vorm en onderwerp. Er is zowel behoefte aan meer theoretische kennis over wat een TOS is als aan praktische kennis over hoe je een TOS kan signaleren of hoe je een kind met TOS kan ondersteunen. Qua vorm is er zowel behoefte aan informatiebijeenkomsten of praktijkgerichte workshops als aan 'coaching on the job'.

Weetje: Het vaststellen van een TOS op jonge leeftijd is vaak lastig. We spreken bij kinderen onder de vijf jaar daarom vaak over (een vermoeden) van TOS.

Tip: Wil je meer lezen over het onderzoek of de volledige rapportage van de enquête lezen? Kijk dan op: deelkracht.nl/projecten/samen-met-sociaal-domein-0-5/

Hoe gaat het kinderen met TOS in de kinderopvang?

Volgens de respondenten in het onderzoek gaat het in de kinderopvang minder goed met kinderen met TOS dan met kinderen zonder TOS. Veel pedagogisch professionals geven aan dat kinderen met TOS een minder goed welbevinden hebben, minder goed kunnen communiceren met andere kinderen en minder goed kunnen meedoen met de dagelijkse gang van zaken. Meer expertise vanuit specialistische zorg is volgens de meeste respondenten (86%) dan ook nodig.

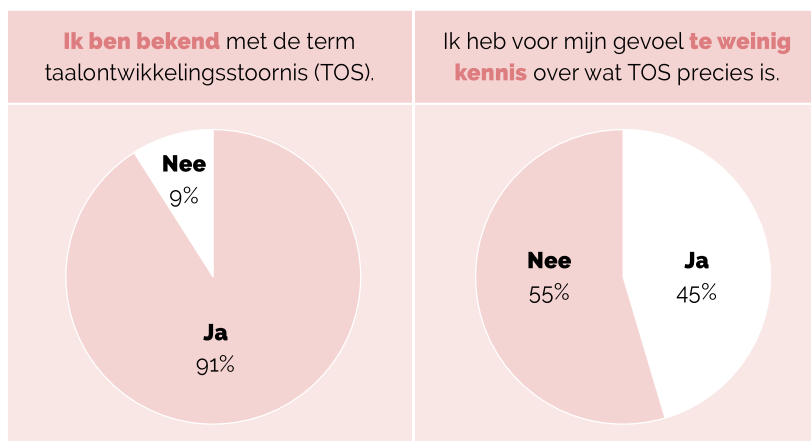
Hoe nu verder?

De volgende stap richting een betere ondersteuning voor kinderen met TOS in de kinderopvang is om goede voorbeelden van samenwerking op te halen bij ouders en bij behandelaars die kinderen met TOS in de kinderopvang begeleiden. In 2021 starten we met de ontwikkeling van een nieuw product of een nieuwe interventie. Dat doen we in co-creatie met pedagogisch professionals in de kinderopvang. Maar liefst 1 op de 3 respondenten op de enquête heeft zich enthousiast getoond om verder mee te denken. Samen zorgen we ervoor dat kinderen met TOS optimaal kunnen participeren in de kinderopvang.

Bron: Expertiseorganisaties Auris (Maartje de Klerk), Kentalis (Mirjam Blumenthal) en NSDSK (Iris Duinmeijer).

Wat weet jij over TOS?

Bekendheid TOS en kennis over TOS in de kinderopvang.

Weetje: Met artikelen over TOS in WijZ! Magazine 2020-1 en 2 ligt dit onderzoek mooi in de lijn van die artikelen. Op de online Kennisbank zijn beide artikelen terug te lezen.